

Dosar nr. 3r-327/20

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (T. Andronic)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

DECIZIE

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul depus de Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Berechelea și Aliona Berechelea împotriva Direcției Generale Învățământ, Tineret și Sport Călărași din cadrul Consiliului raional Călărași, intervenienți accesorii Instituția Publică Gimnaziul Hîrjauca și Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului, obligarea asigurării transportării elevului de la domiciliu la sediul instituției de învățământ și înapoi și compensarea cheltuielilor de transport,

împotriva încheierii din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura împotriva hotărârii din 24 iunie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central,

c o n s t a ț ă :

La 30 septembrie 2019 Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura, au depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Generale Învățământ, Tineret și Sport Călărași din cadrul Consiliului raional Călărași, intervenient accesoriu Instituția Publică Gimnaziul Hîrjauca cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului, obligarea asigurării transportării elevului de la domiciliu la sediul instituției de învățământ și înapoi și compensarea cheltuielilor de transport.

La 17 octombrie 2019, Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura, au depus cerere privind atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova (f.d.32)

Prin încheierea din 12 decembrie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central s-a admis cererea depusă de Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura și s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova (f.d.49)

Prin hotărârea din 24 iunie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura (f.d.103).

La 26 iunie 2020 Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura, au depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 24 iunie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, prin care au solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată (f.d.109).

Iar, la 22 septembrie 2020 Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura, au depus motivarea apelului, în care au reiterat pretențiile inițiale și au solicitat admiterea acestora (f.d.146-149).

Prin încheierea din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura, împotriva hotărârii din 24 iunie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central (f.d.173-174).

La 20 octombrie 2020, Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura au depus cerere de recurs împotriva încheierii din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii instanței de apel și emiterea unei noi încheieri privind repunerea în termenul de prezentare a motivării apelului cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău (f.d.187-189).

În motivarea cererii de recurs, recurenții au indicat că consideră încheierea contestată ilegală, or, prin aceasta li se încalcă dreptul la justiție, la un proces echitabil și un recurs efectiv.

Totodată, în susținerea opiniei enunțate au invocat că instanța de apel eronat a concluzionat că, deoarece hotărârea motivată a primei instanțe a fost recepționată de către Andrei Berechelea și Aliona Berechelea la data de 10 iulie 2020, motivarea apelului urma să fie depusă pînă la 09 august 2020. Or, instanța de apel nu a luat în considerare că cererea de chemare în judecată și apelul au fost depuse în instanță de către reprezentantul recurenților, avocatul Vladislav Negura, dar nu de clienții săi, care nu au participat la examinarea cauzei în instanțele de judecată, iar hotărârea motivată din 24 iunie 2020 a primei instanțe nu a fost expediată reprezentantului acestora. Mai mult, avocatul Negura Vladislav în perioada 01 iulie 2020 – 03 septembrie 2020 s-a aflat în concediu, iar motivarea apelului a depus-o după ce i-a fost adusă la cunoștință hotărârea motivată a primei instanțe.

La 27 noiembrie 2020 Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea inadmisibilă a recursului depus de Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura.

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea recurată a fost pronunțată la 23 septembrie 2020.

Recurenții Andrei Berechelea și Aliona Berechelea au recepționat copia încheierii din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău la 09 octombrie 2020, iar reprezentantul acestora, avocatul Vladislav Negura la data de 07 octombrie 2020 (f.d.176-177).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus la 20 octombrie 2020, este în termen.

Conform art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 24 iunie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura (f.d.103).

La 26 iunie 2020 Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura, au depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 24 iunie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, prin care au solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată (f.d.109).

Iar, la 22 septembrie 2020 Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura, au depus motivarea apelului, în care au reiterat pretențiile inițiale și au solicitat admiterea acestora (f.d.146-149).

Prin încheierea din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura împotriva hotărârii din 24 iunie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central (f.d.173-174).

La fel, s-a constatat că pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că motivarea apelului a fost depusă în afara termenului legal, iar apelanții nu au solicitat

repunerea în termen și nu au prezentat probe, care ar justifica depășirea termenului de depunere a motivării apelului.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Iar, conform art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă incontestabil că Judecătoria Strășeni, sediul Central a expediat copia hotărârii motivate în adresa lui Andrei Berechelea și Alionei Berechelea la data de 08 iulie 2020 (f.d.117-118), fiind recepționată de către aceștia la 10 iulie 2020, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la dosar (f.d.122-123).

Astfel, termenul de depunere a motivării apelului în baza art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, este de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, care și a început să curgă de la data de 11 iulie 2020, ziua imediat următoare datei notificării hotărârii motivate contestate și a expirat la 10 august 2020.

Însă, motivarea apelului a fost depusă de Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura la data de 22 septembrie 2020, adică peste termenul de 30 de zile prevăzut de lege, mult prea târziu.

Instanța de recurs reține că Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, precum și reprezentantul acestora, avocatul Vladislav Negura au cunoscut despre neajunsurile cererii de apel, însă într-un mod nejustificat, având la dispoziție 30 de zile, aceștia nu au întreprins acțiuni, care ar dovedi intenția de a depune motivarea apelului.

Prin urmare, Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, precum și reprezentantul acestora, avocatul Vladislav Negura, fiind conștienți că au depus împotriva hotărârii primei instanțe doar cererea de apel nemotivată, aveau obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt, însă ignorat de aceștia.

Mai mult, Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura în cererea de apel nemotivată indică faptul că își rezervă dreptul de a prezenta motivele cererii de apel după ce vor lua cunoștință de hotărârea motivată a primei instanțe (f.d.109).

La acest capitol se va remarca că Andrei Berechelea și Aliona Berechelea din data notificării copiei hotărârii motivate a primei instanțe și până la 10 august 2020, dată la care a expirat termenul legal de 30 de zile pentru depunerea motivării apelului, au avut termen real și suficient pentru a întreprinde toate măsurile necesare întru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime, prin îndeplinirea obligațiilor procedurale imputate de lege.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, în condițiile în care Andrei Berechelea și Aliona Berechelea sau reprezentantul acestora, avocatul Vladislav Negura nu au prezentat motivarea apelului în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, concluzia instanței de apel privind declararea inadmisibilă a apelului este întemeiată.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei, instanța de recurs o consideră legală și întemeiată, or, Andrei Berechelea și Aliona Berechelea sau reprezentantul acestora, avocatul Vladislav Negura nu au întreprins vre-o acțiune de a prezenta motivarea apelului până la 10 august 2020, ziua în care a expirat termenul pentru depunerea motivării apelului.

Așadar, instanța de recurs respinge ca fiind neîntemeiat argumentul recurenților precum că instanța de apel eronat a concluzionat că, deoarece hotărârea motivată a primei instanțe a fost recepționată de către Andrei Berechelea și Aliona Berechelea la data de 10 iulie 2020, motivarea apelului urma să fie depusă până la 09 august 2020. Or, instanța de apel nu a luat în considerare că cererea de chemare în judecată și apelul au fost înaintate în instanță de către reprezentantul recurenților, avocatul Vladislav Negura, dar nu de clienții săi, care nu au participat la examinarea cauzei în instanțele de judecată, iar hotărârea motivată din 24 iunie 2020 a primei instanțe nu a fost expediată reprezentantului. Prin urmare, motivarea apelului a depus-o după ce i-a fost adusă la cunoștință hotărârea motivată a primei instanțe reprezentantului, avocatului Vladislav Negura.

Or, conform art. 45 alin.(1) Cod administrativ, persoanele fizice participă la procedura administrativă personal sau prin reprezentanții lor.

Andrei Berechelea și Aliona Berechelea pe parcursul examinării cauzei au fost reprezentați de către avocatul Vladislav Negura, care este o persoană abilitată și calificată, conform art. 1 al Legii cu privire la avocatură, să pledeze și să acționeze în numele clienților săi, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții săi, acțiuni însă omise de către acesta. Iar, conform art.47 alin.(3) Codul administrativ, culpa reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.

Totodată, potrivit art. 47 alin.(2) Cod administrativ, în pofida desemnării unui reprezentant împuternicit, participantul este în drept să întreprindă el însuși acțiuni procedurale.

Conform art.53 alin.(2) Codul familiei, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale copilului se asigură de părinți sau persoanele care îi înlocuiesc, iar în cazurile prevăzute de lege-de autoritatea tutelară locală/teritorială sau de alte organe abilitate. Părinții poartă răspundere, prevăzută de legislație, pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de îngrijire și educație a copilului.

Astfel, Andrei Berechelea și Aliona Berechelea odată ce au recepționat la 10 iulie 2020 copia hotărârii motivate a primei instanțe, aveau obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, inclusiv contractarea unui nou avocat, în cazul

în care reprezentantul lor era în concediu anual de odihnă, întru depunerea motivării apelului în termen.

Or, art. 232 alin. (2) Cod administrativ, expres prevede că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Având în vedere cele enunțate, instanța de recurs notează că și argumentul recurențelor precum că, prin încheierea recurată se aduce lezarea drepturilor copilului minor, decade.

Cu referire la pretenția recurențelor privind repunerea în termenul de depunere a motivării apelului, instanța de recurs precizează următoarele.

Aici, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că termenul de prezentare a motivării apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea depunerii motivării apelului în termen.

Conform art. 237 alin.(1) Codul administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Conform art.65 alin. (1) și (2) Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Andrei Berechelea și Aliona Berechelea sau reprezentantul acestora, avocatul Vladislav Negura până la data emiterii încheierii din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău nu au depus cerere privind repunerea în termenul de prezentare a motivării apelului și nu au anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului respectiv.

Mai mult, conform procesului-verbal din 23 septembrie 2020, reprezentantul recurenților, avocatul Vladislav Negura, în cadrul examinării cauzei în instanța de apel a precizat că nu a omis termenul de depunere a motivării apelului, or, el sau clienții săi nu au primit încheierea instanței de apel, care să stabilească termenul limită pentru depunerea motivării apelului. Astfel, fiind ignorate dispozițiile art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Prin urmare, ținând cont că Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura, nu au depus motivarea apelului în termenul de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, adică până la data de 10 august 2020, Curtea de Apel Chișinău întemeiat a declarat apelul inadmisibil.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Astfel, instanța de recurs consideră neîntemeiat și argumentul recurenților precum că, prin încheierea contestată li se îngrădește dreptul privind accesul liber la justiție garantat de art.6 §1 CEDO. Or, Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura nu au dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea dreptului de acces la justiție, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

Or, în cazul repunerii apelului depus de Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura pe rol, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Așadar, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În asemenea circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel just a declarat inadmisibil apelul depus de Andrei Berechelea și Aliona

Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura împotriva hotărârii primei instanțe.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura sunt neîntemeiate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Andrei Berechelea și Aliona Berechelea, reprezentați de avocatul Vladislav Negura.

Se menține încheierea din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Berechelea și Aliona Berechelea împotriva Direcției Generale Învățământ, Tineret și Sport Călărași din cadrul Consiliului raional Călărași, intervenienți accesorii Instituția Publică Gimnaziul Hîrjauca și Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului, obligarea asigurării transportării elevului de la domiciliu la sediul instituției de învățământ și înapoi, și compensarea cheltuielilor de transport.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecători

Victor Burduh

Nina Vascan